

ARHEOLOZI IZ CIJELE EUROPE U TRODNEVNOM POSJETU NISU SKRIVALI ODUŠEVL.

Interreg
 CENTRAL EUROPE European Union
European Regional
Development Fund

VirtualArch

2018
 EUROPEAN YEAR
 OF CULTURAL
 HERITAGE
 #EuropeForCulture

Grad Zadar u projekt "Virtu

Zajednički cilj svih partnera na ovom projektu bio je doprinos od nevidljivih ili manje znanih arheoloških, podzemnih i podvodnih projektni partneri koristili inovativne vizualne pristupe i metode sve s ciljem zaštite arheoloških nalazišta i njihovog otkrivanja za

Zajednička fotografija za uspomenu

Seminar u Kneževoj palači

ZADAR - U iznimno bogatoj arheološkoj baštini grada Zadra i Zadarske županije prošloga su tjedna imali prilike uživati arheolozi iz osam europskih zemalja koji zajednički provode međunarodni projekt u okviru programa "Interreg Central Europe 2014-2020" - pod nazivom "Visualize to Valorize - For a better utilisation of hidden archaeological heritage in Central Europe" - akronima "VirtualArch".

Zajednički cilj svih partnera na ovom projektu bio je doprinos održivom korištenju i zaštiti nevidljivih ili manje znanih arheoloških, podzemnih i podvodnih nalazišta pri čemu su projektni partneri koristili inovativne vizualne pristupe i metode poput virtualne stvarnosti, a sve s ciljem zaštite arheoloških nalazišta i njihovog otkrivanja zainteresiranoj javnosti.

Puno lokaliteta predmet istraživanja

Okupljeni u Multimedijalnoj dvorani Kneževе palače u Zadru, projektni partneri trodnevni posjet su otvorili sastankom članova projek-

tnih timova i članova upravljačkog odbora projekta "VirtualArch". Na sastanku je bilo riječi o dosadašnjem tijeku provedbe projekta i aktivnostima koje su, u razdoblju od studenog prošle godine kada se održao posljednji sastanak projektnih partnera u njemačkom gradu Dresdenu, do svibnja ove godine i sastanka u Zadru, uspješno implementirane. Razgovaralo se i o aktivnostima koje su u tijeku, odnosno o onima koje slijede kako bi se projektne partnere još jednom podsjetilo na pravovremeno ispunjavanje svojih obaveza.

Kada je riječ o lokalitetima koji su predmet istraživanja i kreiranja virtualnih stvarnosti, onda su u pitanju prapovijesni rudnici soli u naselju Hallstatt u Austriji, visoravni u češkom gradu Utinu, srednjovjekovna luka u gradu Puck u Poljskoj, srednjovjekovni grad Nitra u Slovačkoj, srednjovjekovni rudnici srebra u gradu Dippoldiswalde blizu Dresdena, prapovijesne sojenice u Nacionalnom parku Ljubljansko barje u susjednoj Sloveniji, srednjovjekovni rudnici u gradu Civezza-

JENJE...

gostio "DalmArch"

živom korištenju i zaštiti
 nalazišta pri čemu su
 e poput virtualne stvarnosti, a
 zainteresiranoj javnosti

Obilazak lokaliteta

Partneri koji su sudjelovali u projektu:

1. Archaeological Heritage Office of Saxony (Germany)
2. Museum of Natural History, Prehistorical Department (Austria)
3. Czech Academy Sciences, Institute of Archaeology (Czech Republic)
4. University of Torun, Institute of Archaeology (Poland)
5. Puck Town Municipality (Poland)
6. Slovak Academy Sciences, Institute of Archaeology (Slovakia)
7. Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia (Slovenia)
8. Autonomous Province of Trento, Cultural Heritage Directorate (Italy)
9. Foundation Bruno Kessler (Italy)
10. City of Zadar (Croatia)

no u Italiji i posljednji no, ne i manje važan, nekadašnji rimski pristan brodova u uvali Barbir nedaleko Zadra.

Naime, u suradnji s Međunarodnim centrom za podvodnu arheologiju u Zadru, Grad Zadar je u fazi prikupljanja podataka o navedenom lokalitetu, kako kroz postojeće baze podataka, tako i kroz rad na terenu prilikom čega predstavnici Centra, uz sva potrebna ovlaštenja, fotografiraju nalazišta koje se u proteklih nekoliko stotina godina uslijed podizanja razine mora, nalazi upravo pod morem. Prikupljeni podaci služit će prilikom izrade 3D modela nalazišta, a sve s ciljem valorizacije nalazišta i informiranja javnosti – lokalnog stanovništva i njihovih gostiju – o tome kako je to pristanište nekoć izgledalo.

Seminar - Arheološka baština i turizam

Osim izrade 3D modela nalazišta, projektni partneri sastaju se u intervalima od nekoliko mjeseci kako bi prisustvovali međunarodnim seminarima na teme zaštite arheološke baštine, turizma, marketinga, volontiranja i slično, organiziranim od strane samih projektnih partnera. Tako je Grad Zadar drugoga dana njihova posjeta, a ujedno i prvi od projektnih partnera, organizirao jedan takav seminar pod nazivom - Arheološka baština i turizam, što je iznjedrilo brojne pozitivne komentare prisutnih. Cjelodnevno događanje okupilo je preko 50 sudionika koji su u koncertnoj dvorani Kneževih palača imali prilike poslušati bogato iskustvo hrvatskih i stranih stručnjaka.

Pod moderatorskom palicom Christiane Hemker, ravnateljice Ureda za arheološku baštinu pokrajine Saske iz Njemačke, seminar je prezentacijom otvorio Josip Višnjić iz Hrvatskog restau-

ratorskog zavoda koji je govorio o prilikama i izazovima zaštite arheološke baštine, dok je Marko Meštrov, ravnatelj Agencije Han - Vrana, zadužene za uspješnu implementaciju projekta rekonstrukcije i turističke valorizacije Maškovića Hana te njegovog vođenja, govorio o osnovnim preduvjetima za uspješnu turističku promidžbu arheološke baštine. Dali Dzurilla iz češke tehnološke kompanije VISUIN, predstavio je primjere dobre prakse i dao savjete na koji se način mogu koristiti inovativni alati kako bi se privukli posjetitelji.

Dean Veranič, predstavnik Nacionalnog parka Ljubljansko barje iz Slovenije, govorio je o UNESCO svjetskoj baštini i međunarodnom priznanju kao alatu za regionalni razvitak i zaštitu arheološke baštine. Naposlijetku, Irena Radić Rossi, cijenjena profesorica Sveučilišta u Zadru bogatog iskustva u podvodnoj arheologiji, govorila je o načinu zaštite i očuvanja podvodne arheološke baštine od utjecaja turizma i turističkih sadržaja, no ipak naglašavajući pozitivne strane svake od aktivnosti.

Po završetku prezentacija,

održao se i prigodan domjenak za sudionike međunarodnog seminara u prostorijama Multimedijalne dvorane u Kneževoj palači na kojemu su sudionici imali prilike upoznati se, razmijeniti iskustva, ali i kontakte.

Seminar na engleskom jeziku

U drugom dijelu seminara održala se radionica prema "world cafe" metodi koju je moderirao Peter Schulenkof iz agencije Core-Consult iz Njemačke. Premda je službeni jezik cijeloga seminara bio engleski jezik, velik broj prisutnih aktivno se uključio u četiri istovremene rasprave iz područja koja su pokrili govornici prvoga dijela seminara. "World cafe" metoda pripomogla je da se radom u manjim skupina-

ma omogući izražavanje stavova, iskustva i znanja ljudi iz raznih branshi te na taj način doprinese proširenju vidika i dolaženja do zaključaka na zadane teme. Završnu riječ toga dana imala je gđa. Hemker iz Ureda za arheološku baštinu pokrajine Saske koja je i moderirala cijelodnevno događanje.

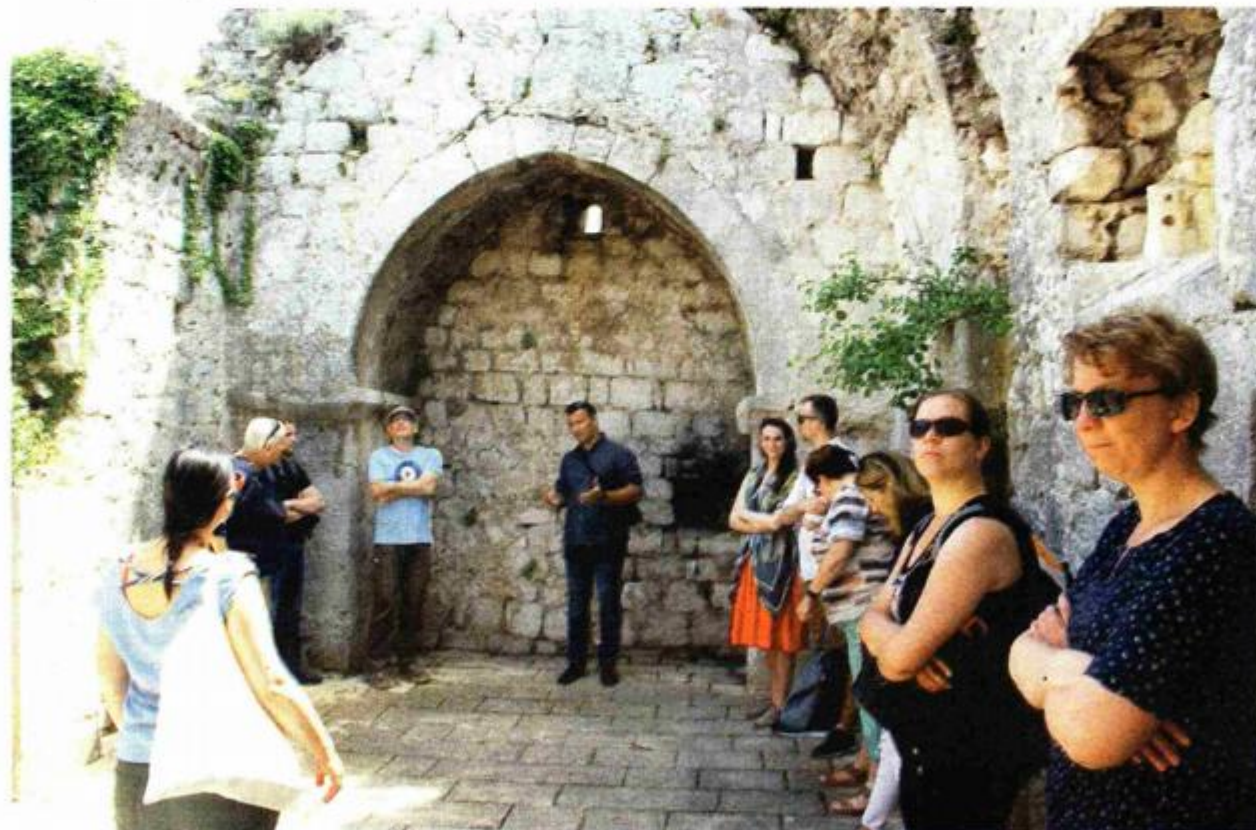
Trećega dana posjeta, projektni partneri imali su prilike vidjeti i čuti o arheološkim lokalitetima Zadarske županije kojima ona, kao što je opće poznato - obiluje. Od posjete lokaliteta koje je predmet proučavanja u okviru ovog projekta kojeg je pokazao djelatnik Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju Mladen Pešić, preko posjeta Maškovića Hanu i

obližnjoj tvrđavi Vrana koje je prezentirao ravnatelj kompleksa Marko Meštrov, ujedno i govornik seminara, pa sve do posjeta Ninu kojim su posjetitelji bili oduševljeni.

Nazočili i mnogi zainteresirani

Velika je uloga Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u sklopu ovog projekta. Osim činjenice da prikupljaju podatke o lokalitetu, djelatnici Centra svojim iznimnim znanjem i iskustvom doprinose što boljem razumijevanju i napretku u pogledu implementacije projekta. U okviru trodnevnog posjeta projektnih partnera, djelatnici Centra ugostili su ih u svojim prostorijama te pokazali gdje i na koji način djeluju, kako izgleda unutrašnjost crkve Sv. Nikole - budućeg muzeja podvodne arheološke baštine odnosno, što sve sadržava trenutačna postava Galerije podvodne arheologije.

Tijekom tri dana posjeta rodila su se brojna poznanstva, izmijenili brojni kontakti. Seminar nije bio namijenjen isključivo stručnjacima iz područja arheologije štoviše, pozivu su se odazvali i predstavnici turističkih zajednica, razvojnih agencija, konzervatorskog odjela, kompanija koje se bave inovativnim tehnologijama, virtualnom stvarnošću i drugi na lokalnoj, ali i nacionalnoj razini. U svakom slučaju, pokazalo se kako je ovakva vrsta događanja Zadru - kao središtu kulturnog turizma srednje Dalmacije jako potrebna, a ostvarena poznanstva ubrzo će zasigurno uroditi plodom.

Arheolozi su obišli i Vranu